

**Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych
biologia – klasa 5**

Poziomy wymagań

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń: wskazuje komórki jako podstawowe jednostki życia	Uczeń: porządkuje we właściwej kolejności poziomy organizacji organizmów	Uczeń: wymienia elementy stopniowego komplikowania się organizmu roślinnego i zwierzęcego	Uczeń: wymienia elementy stopniowego komplikowania się organizmu roślinnego i zwierzęcego zwracając uwagę na różnicę między organizmem roślinnym a zwierzęcym	Uczeń:
dokonuje obserwacji mikroskopowych	oblicza powiększenie obrazu spod mikroskopu	nazywa wszystkie części mikroskopu optycznego	charakteryzuje funkcje wskazywanych części mikroskopu optycznego w kolejności tworzenia się obrazu obiektu	
wskazuje obserwacje i doświadczenia jako źródła wiedzy biologicznej	porównuje obserwację z doświadczeniem jako źródła wiedzy biologicznej	rozdziela próbę kontrolną i próbę badawczą w doświadczeniu	określa problem badawczy, formułuje hipotezy, analizuje wyniki i formułuje wnioski	planuje i przeprowadza doświadczenie metodą naukową
	wymienia organelle komórki zwierzęcej	rozpoznaje pod mikroskopem, na rysunku, według opisu organelle komórki zwierzęcej	przedstawia funkcje organelli w komórce zwierzęcej	wykazuje związek kształtu komórki z pełnioną przez nią funkcją
	wymienia elementy typowe tylko dla komórek roślinnych	wymienia funkcje elementów typowych dla komórki roślinnej,	porównuje budowę komórki roślinnej zwierzęcej i bakteryjnej	rozpoznaje na ilustracji poszczególne typy komórek i wskazuje cechy umożliwiające ich rozróżnienie
wyjaśnia, czym jest samożywność i podaje przykłady organizmów samożywnych	wskazuje substancje biorące udział w fotosyntezie i wymienia jej produkty	wymienia czynniki niezbędne do przeprowadzenia fotosyntezy	schematycznie zapisuje przebieg fotosyntezy	planuje doświadczenie wykazujące wpływ dwutlenku węgla i

				światła na intensywność fotosyntezy
wyjaśnia, czym jest cudzożywność i podaje przykłady organizmów cudzożywnych	wymienia różne sposoby odżywiania się zwierząt	podaje przykłady organizmów należących do różnych grup organizmów cudzożywnych	wykazuje przystosowania do pobierania pokarmów występujące u różnych grup organizmów cudzożywnych	wyjaśnia znaczenie organizmów odżywiających się martwą substancją organiczną
wyjaśnia znaczenie oddychania komórkowego	wskazuje substancje biorące udział w procesie oddychania oraz jego produkty	zapisuje schematycznie przebieg oddychania	określa warunki przebiegu fermentacji	planuje doświadczenie wykazujące, że podczas fermentacji drożdże wydzielają dwutlenek węgla
wymienia czynności życiowe organizmów	rozpoznaje czynności życiowe na podstawie opisu	opisuje czynności życiowe organizmów	wykazuje jedność funkcjonowania organizmów	
		wymienia jednostki klasyfikacji biologicznej	porównuje jednostki klasyfikacji zwierząt z jednostkami klasyfikacji roślin	porównuje wcześniejsze i współczesne zasady klasyfikacji organizmów
	wymienia nazwy królestw organizmów	rozpoznaje na podstawie opisu cech organizmów, do jakiego królestwa należą	przedstawia cechy organizmów, na podstawie których można je zaklasyfikować do danego królestwa	
		wyjaśnia, dlaczego wirusy nie są organizmami	opisuje cechy budowy wirusów	
wskazuje drogi wnikania wirusów do organizmu	przedstawia ogólne zasady profilaktyki chorób wirusowych	wymienia choroby wirusowe	podaje drogi rozprzestrzeniania się i zasady profilaktyki grypy, ospy, różyczki, świnki	podaje drogi rozprzestrzeniania się i zasady profilaktyki odry i AIDS
przedstawia miejsce występowania bakterii	podaje sposób rozmnażania się bakterii oraz warunki, w których rozmnażają się najszybciej	opisuje sposoby odżywiania się bakterii	opisuje sposoby uzyskiwania energii przez bakterie	

wskazuje drogi wnikania bakterii do ciała człowieka	przedstawia ogólne zasady profilaktyki chorób bakteryjnych	wymienia choroby bakteryjne	podaje drogi rozprzestrzeniania się i zasady profilaktyki boreliozy i salmonellozy	podaje drogi rozprzestrzeniania się i zasady profilaktyki gruźlicy i tężca
opisuje negatywne znaczenie bakterii w życiu człowieka	opisuje pozytywne znaczenie bakterii w życiu człowieka	podaje znaczenie bakterii w przyrodzie	ocenia znaczenie bakterii w przyrodzie	
	wymienia elementy budowy mchu	wymienia cechy pozwalające odróżnić mchy od innych roślin	na podstawie ilustracji lub żywych okazów rozpoznaje mchy wśród innych roślin	
	wskazuje na rysunku lub na okazie i nazywa organy paprociowych	wymienia cechy budowy pozwalające odróżnić paprocie od innych roślin	na podstawie ilustracji lub żywych okazów rozpoznaje paprociowe wśród innych roślin	wyjaśnia znaczenie paprociowych w przyrodzie
	przedstawia cechy budowy zewnętrznej nagonasiennych	przedstawia znaczenie nagonasiennych w przyrodzie i życiu człowieka	rozpoznaje pospolitych przedstawicieli nagonasiennych (sosnę, świerk, jodłę i modrzewia)	rozpoznaje cisę, jałowca i limbę
nazywa organy rośliny okrytonasiennych i podaje ich funkcję oraz przedstawia znaczenie okrytonasiennych w życiu człowieka	rozdziela formy morfologiczne roślin okrytonasiennych (drzewa, krzewy, krzewinki, rośliny zielne)	rozdziela elementy kwiatu i podaje ich funkcje w rozmnażaniu płciowym	rozpoznaje rodzime gatunki drzew liściastych (dąb, brzoza, buka, klon zwyczajny, lipę)	przedstawia sposoby rozprzestrzeniania się nasion oraz planuje doświadczenie wykazujące wpływ wody na proces kiełkowania nasion
wskazuje miejsca występowania grzybów	wskazuje warunki środowiska, w których grzyby rozwijają się najlepiej	przedstawia środowisko życia grzybów porostowych		
		wymienia cechy wspólne dla wszystkich grzybów	wymienia cechy budowy komórki grzybów odróżniające je od innych organizmów	
wskazuje drożdże jako przedstawiciela jednokomórkowych grzybów	wymienia przykłady grzybów wielokomórkowych	wskazuje na ilustracji i nazywa elementy budowy grzyba kapeluszowego	opisuje budowę grzyba posługując się pojęciami: grzybnia, strzępki, owocnik,	wykazuje różnorodność grzybów

			trzon, kapelusz	
		wymienia sposoby pozyskiwania pokarmu przez grzyby	przedstawia sposoby pozyskiwania energii przez grzyby	przedstawia różne sposoby rozmnażania się grzybów
wymienia znaczenie negatywne grzybów	wskazuje na cechę pozwalającą odróżnić muchomora sromotnikowego od podobnych do niego grzybów jadalnych	przedstawia znaczenie pozytywne grzybów w życiu człowieka	przedstawia znaczenie pozytywne grzybów w przyrodzie	ocenia znaczenie grzybów w przyrodzie